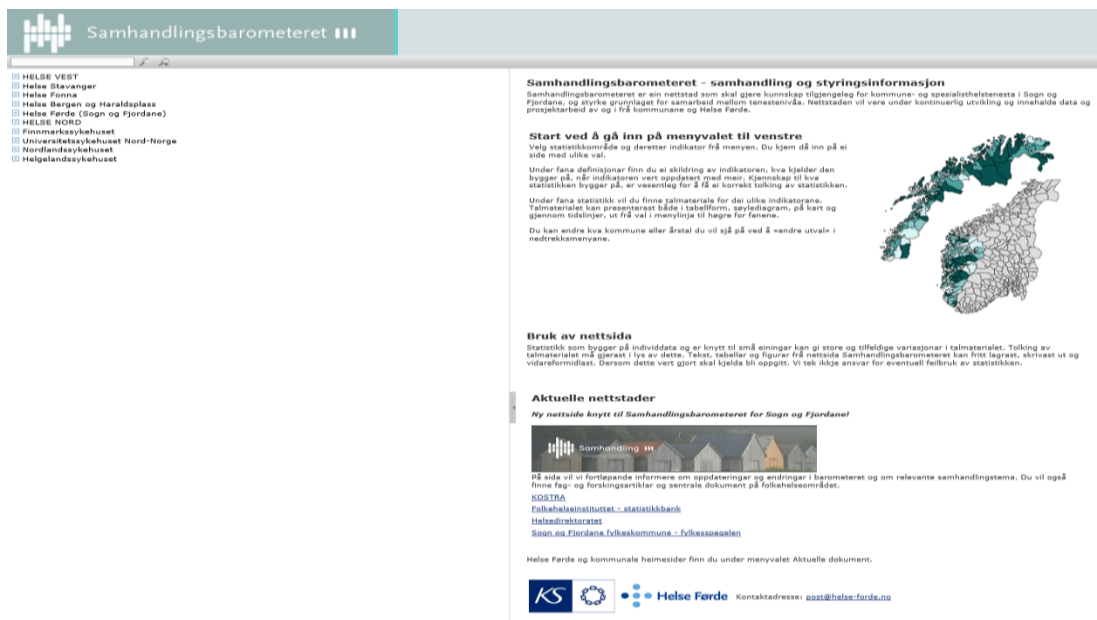

Kort innføring i praktisk bruk av Samhandlingsbarometeret

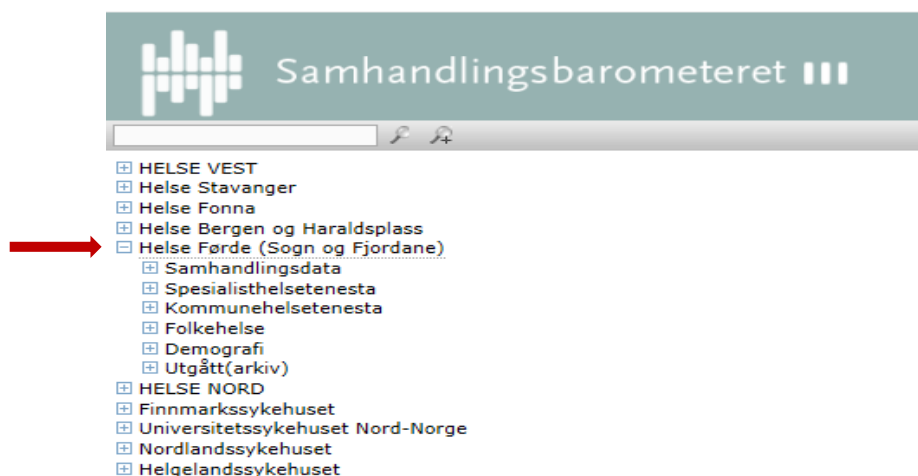
Samhandlingsbarometeret er ein nettstad som skal gjere kunnskap tilgjengeleg for kommune- og spesialisthelsetenesta i Helse Vest og Helse Nord, og styrke grunnlaget for samarbeid mellom tenestenevåa. Nettstaden er under kontinuerlig oppdatering og utvikling. Presentasjonsverktøyet er basert på programmet Nesstar Publisher som også fleire nasjonale institusjonar bruker, t.d. Folkehelseinstituttet (FHI).

Under har vi samla litt grunnleggande informasjon om praktisk bruk av systemet. Kontakt oss gjerne ved spørsmål og/eller dersom noko er uklart. samhandling@helse-forde.no

A) Søk opp *Samhandlingsbarometeret.no*

B) Finn indikator: Sjå på føretaksområda til venstre (under logoen): Velg t.d. Helse Førde (Sogn og Fjordane), og bildet vert slik:

Her er det ei inndeling av tabellane i hovudkapitla **Samhandling, Folkehelse, Demografi, Kommnehelse og Specialisthelse**. Det kan hende at ein må leite under fleire hovudkapittel for å finne det aktuelle emnet/ spørsmålet ein er ute etter å sjå data på.

Dersom ein trykker på + teiknet framfor eit av hovudkapitla kjem dei ulike tema (datasett/indikatorar) fram (desse er då market med eit tabell-ikon framfor seg). Vi ser på **Samhandlingsdata**:

Når du «opnar» denne kjem indikatorane opp. Når du trykker på den indikatoren/variabelen du vil sjå på, kjem data for kommunar, føretak og oftast også nasjonalt nivå opp.

Vi ser t.d. på variabelen **Tilvisingar > Primærtilvising til poliklinikkar** (som er omfanget av tilvisingar frå kommunane inn til poliklinikkar i spesialisthelsetenesta):

DEFINISJON STATISTIKK

Datasett: Primærtilvising til poliklinikkar (I006)

Rate per 1000 innbyggjarar NB! Alle rater er rekna om til 1-års rate.

Kommune: Blandet År-Tertial: År Helseforetak: Helse Førde Måltall: Tilvising, både ø..jelp og elektive

År-Tertial	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kommune										
Sogn og Fjordane	411	442	449	475	484	495	482	476	485	472
Askvoll	385	440	447	482	500	490	484	441	522	517
Aurland	269	307	319	293	330	297	304	325	302	328
Balestrand	395	443	404	445	521	606	435	446	496	485
Bremanger	542	522	462	539	507	535	524	491	554	553
Eid	408	408	396	405	426	372	412	414	428	416
Fjaler	394	382	377	463	472	507	417	458	428	404
Flora	402	437	459	456	445	495	477	479	503	501
Førde	510	541	535	574	553	571	548	554	543	532
Gaular	399	443	490	520	510	506	477	469	494	563
Gloppen	436	477	481	558	558	588	632	549	540	522
Gulen	238	225	304	309	307	273	273	230	177	138
Hornindal	368	368	359	365	300	265	260	269	245	228

C) **Informasjon om indikatoren:** Ofte er det lurt å sjå nærare på informasjonen om bakgrunnen for indikatoren, og kvar tala er henta frå. Trykk på «DEFINISJON» oppe til venstre.

Mange indikatorar i Samhandlingsbarometeret er vist i **rate pr. 1000 innbyggjar**, dvs. andel i høve til folketalet i kommunen eller fylket samla sett. Dette vil vere opplyst heilt øvst når ein opnar indikatoren. Når ein ser på rater blir det mulig å samanlikne t.d. små og store kommunar med kvarandre.

- D) **Sortere tala:** Om ein ønskjer å sjå kor eigen kommune ligg an i høve til dei andre kan det vere praktisk å sortere tala, t.d. frå lågaste til høgaste verdi. Trykk på den blå ruta for årstalet ein er interessert i og det kjem fram svarte piler og sorteringsvala «stigande» eller «synkende»

Rate per 1000 innbyggjar NB! Alle rater er rekna om til 1-års rate.

Kommune: Blandet År-Tertial: År Helseforetak: Helse Førde Måltall: Tilvising, både ø...je

År-Tertial	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kommune										
Sogn og Fjordane	411	442	449	475	484	495	482	476		
Askvoll	385	440	447	482	500	490	484	441		
Aurland	269	307	319	293	330	297	304	325		

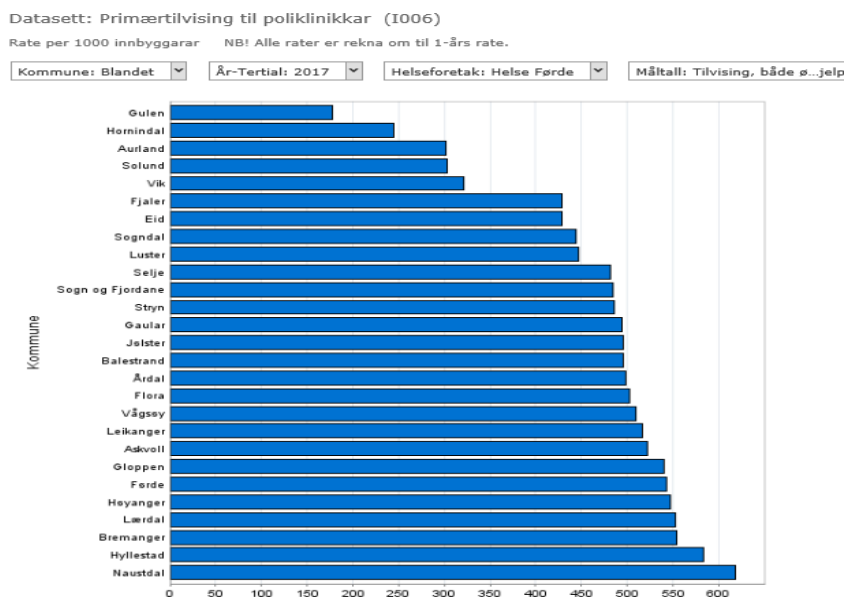
Sortér stigende
Sortér synkende
Ingen sortering

E) Bruk av verktøylinjene

Verktøylinja finn du øvst til høgre når du opnar indikatoren. Her i forstørra utgåve:

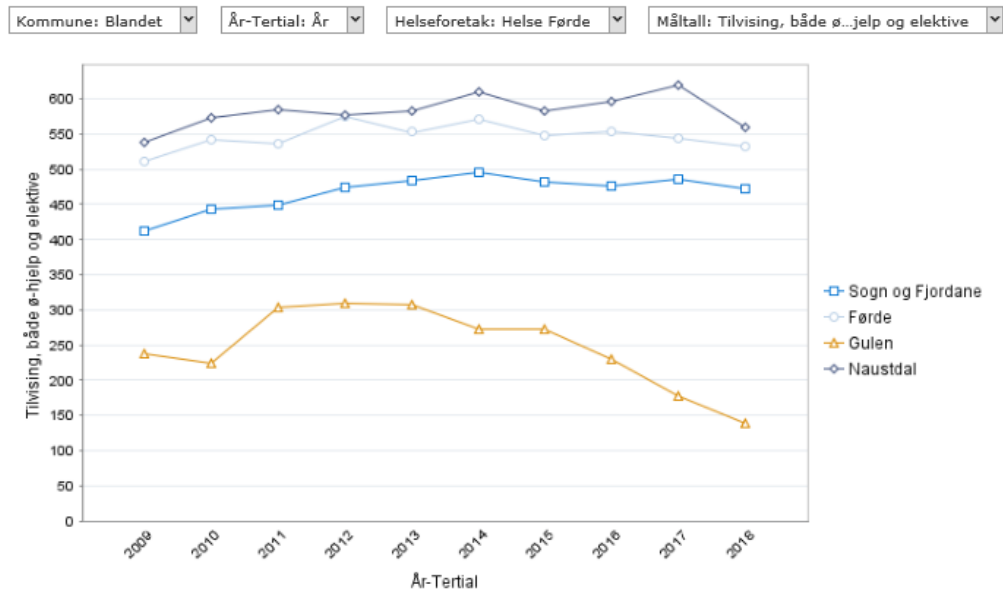

1. **Tabellform** (default): Dette er standardvisinga som kjem automatisk opp fyrst
2. **Søylediagram:** Dersom ein skal presentere resultat er dette ofte eit aktuelt val. Men det er då viktig å velge ut eit konkret år (evt. tertial) som ein vil presentere resultat frå. Eksempel under:

- Det er også eit alternativ å flytte heile tabellen over i **Excell** og bruke presentasjonar derifrå der både utsjånad på figurar og andre funksjonar er fleire.
- Linjediagram.** Desse er særleg eigna til å vise **utvikling over tid**. Dersom denne visninga skal vere råd å lese på ein god måte, må ein avgrense talet på kommunar (evt. fylke) til 3-4, altså dei ein er mest interesserte i å samanlikne seg med, evt. høgaste og lågaste (sjå seinare om utvelgning, punkt F).

Eksempel:

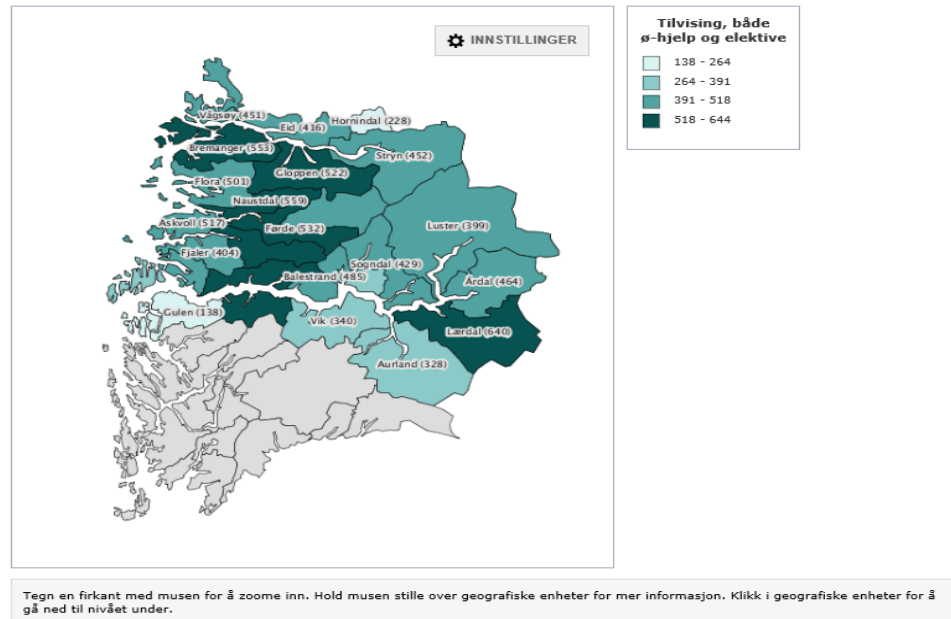

- Her er gjennomsnittet for Sogn og Fjordane og tre utvalde kommunar: Førde, Gulen og Naustdal. Igjen kan ein alternativt gjere dette i Excel.
- Kartpresentasjon:** Dette er ei presentasjonsform som blir brukt i stadig fleire samanhengar. Kartet viser kommunane med tal og fargeintensitetar avhengig av kor stort omfanget er for tilvisingar frå kommunane i det aktuelle året (2018 her). Denne funksjonen kan ikkje utførast i Excel.

Datasett: Primærtilvising til poliklinikkar (I006)

Rate per 1000 innbyggjarar NB! Alle rater er rekna om til 1-års rate.

Kommune: Blandet År-Tertial: 2018 Helseforetak: Helse Førde Måltall: Tilvising, både ø-hjelp og elektive

- Oppdater:** Ved å bruke denne kjem ein tilbake til den opprinnlege tabellen (defaultvalet).
- Excel:** Dette valet eksporter tabellar over til Excel, og er ein nyttig funksjon for vidare bearbeiding, analysar og presentasjonar. For dei som er kjent med bruken av Excel vil dette ofte vere det beste alternativet.

År-Tertial	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
10 Kommune	411	442	449	475	484	495	482	476	485	472
11 Sogn og Fjordane	385	440	447	482	500	490	484	441	522	517
12 Askvoll	269	307	319	293	330	297	304	325	302	328
13 Aurland	395	443	404	445	521	606	435	446	496	485
14 Balestrand	542	522	462	539	507	535	524	491	554	553
15 Bremanger	408	408	396	405	426	372	412	414	428	416
16 Eid	394	382	377	463	472	507	417	458	428	404
17 Fjaler	402	437	459	456	445	495	477	479	503	501
18 Flora	510	541	535	574	553	571	548	554	543	532
19 Førde	399	443	490	520	510	506	477	469	494	563
20 Gaular	435	477	481	558	558	588	632	549	540	522
21 Gloppen	238	225	304	309	307	273	273	230	177	138
22 Gulen	368	368	359	365	300	265	260	269	245	228
23 Homindal	493	566	544	607	599	619	680	738	583	428
24 Hyllestad	474	480	550	566	589	552	531	572	548	644
25 Høyanger	482	595	557	547	536	580	566	549	496	488
26 Jølster	289	403	363	413	503	512	452	409	516	391
27 Leikanger	316	354	385	384	433	413	405	443	447	399
28 Luster	412	460	412	488	509	576	555	551	553	640
29 Lærdal	539	573	584	577	582	610	583	595	619	559
30 Naustdal	399	458	531	537	626	636	566	485	481	491
31 Selje	400	472	463	470	479	454	457	423	444	429
32 Sogndal	225	253	244	284	311	299	305	293	304	336
33 Solund	393	394	395	399	406	424	390	441	486	452
34 Stryn	241	260	347	361	332	392	380	345	321	340
35 Vik	443	434	433	405	494	518	539	511	508	451
36 Vågsøy	346	392	382	510	480	484	475	466	498	464
37 Årdal										
38										

- 9 **PDF** : Eksporter f.eks. ein tabell til PDF. Du kan i neste omgang velge søyle- eller Linjediagram og kopiere/lime dei rett inn i samme pdf. Greit ved utforming av rapportar etc.

10 Utskrift

- 11 **Lag Link** (som lenker direkte til det utvalget du ønsker å vise)

- 12 **Hjelp** (Link til hjelpsidene til Norsk Senter for Forskningsdata, som eig Nesstar-programmet)

F) Endre utvalet/dataomfanget

Geografi: Blandet	Periode: År	HF: Alle HF	Alder: Alle	Måltall: Med. akuttinnleggingar pr 1000			
Region							
BoOmr	2014	2015	2016	2017	2018	2019*	
Kommune							
Endre utvalg...	82	81	80	79	78	80	
Flytt til kolonne	85	87	86	86	85	86	
Bruk som filter	86	88	88	86	85	87	
Sett inn kalkulerings	87	89	88	87	85	88	
1233 - Ulvik	99	96	99	108	95	80	93

For å velge ut t.d. enkelt kommunar, bestemte årstal, aldersgrupper eller måltal må ein bruke nedtrekksmenyane. Desse finn du rett over tabellen. Vel «**Endre utvalg**» i nedtrekksmenyen for den aktuelle kategorien du vil endre. Inndeling av nedtrekksmenyane vil kunne variere noko mellom dei ulike variablane.

Døme på bruk av Samhandlingsbarometeret

Medisinske akutte korttidsinnleggingar frå kommunane

Eit sentralt mål i samhandlingsreforma var at kommunane skulle overta meir av pasient behandlinga. Kommunane fekk etterkvart Kommunale Akutte Døgnplassar (KAD) der nokre pasientgrupper skulle ha eit alternativ til sjukehusinnlegging.

Ein av grunngevingane for KAD var at dei skulle avlaste sjukehusa for pasientar som tidlegare hadde korte innleggingar for enkle medisinske problemstillingar. **Eit spørsmål vert då i kva grad kommunane har nådd målet om å overta behandlinga for desse pasientane.**

Samhandlingsbarometeret har difor ein variabel for medisinske akuttinnleggingar med varigheit opp til 2 døgn basert på medisinske DRG (Diagnoserelaterte grupper). Datakjelde her er Norsk Pasientregister (NPR) (sjå meir under Definisjon i Barometeret).

Datasett: Medisinske akutte korttidsinnleggingar (0-2 døgn, medisinske DRG)

Kilde: NPR/SSB

NB! Alle rater er rekna om til 1-årsrate.

GeoOmr: Blandet ▼ Periode: År ▼ HF: Alle HF ▼ alder: Alle ▼ Måltall: n

Periode	2013	2014	2015	2016	2017 ▲
GeoOmr					
BoOmr: Helse Stavanger HF	41	34	34	35	36
Norge	50	41	41	41	40
Helse Vest	53	42	44	45	44
BoOmr: Helse Førde HF	50	45	46	46	46
BoOmr: Helse Bergen HF	59	46	49	50	48
BoOmr: Helse Fonna HF	62	49	50	52	51

Vi ser her ein klar nedgang i omfanget av medisinske korttidsinnleggingar for alle opptaksområda innan Helse Vest frå 2013 til 2014, medan det sidan har vore lite endringar. Det er markerte skilnader mellom Helse Stavanger og Helse Fonna.

Eit neste spørsmål kan vere i kva grad desse pasientane vert behandla innanfor eige helseføretak, eller også går til andre føretak (pasientflyt)?

Om ein her ser på t.d. Helse Fonna:

	Alle HF	62	49	50	52	51
	Finnmarkssykehuset HF	-	-	-	-	-
	Haraldsplass Diagonale sykehus AS	0	0	0	0	0
	Haugesund sanfor revmatismesykehus	-	-	-	-	-
	Helgelandssykehuset HF	-	-	-	-	-
	Helse Bergen HF	3	2	3	3	3
BoOmr: Helse Fonna HF	Helse Fonna HF	56	44	46	47	46
	Helse Førde HF	0	0	0	0	0
	Helse Stavanger HF	2	1	1	1	1
	Nordlandssykehuset HF	0	0	0	-	-
	Stiftelsen Betanien Bergen	-	-	-	-	-
	Universitetssykehuset i Nord-Norge HF	0	-	-	0	0
	-øvrige HF	1	1	1	1	1

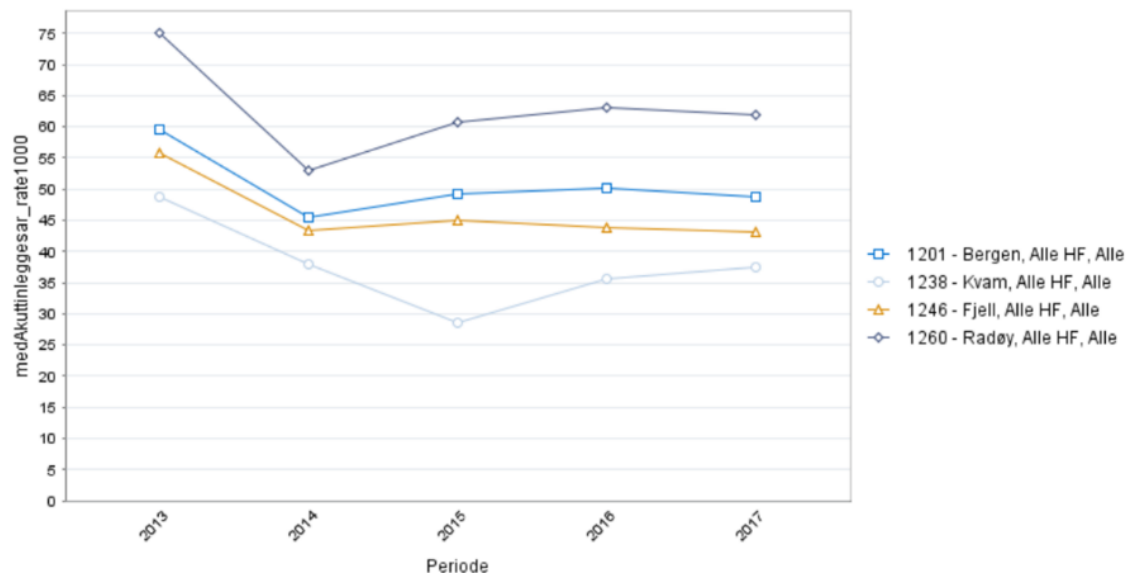
Vi ser då at desse pasientgruppene i all hovudsak også vert behandla innanfor det lokale helseføretaket (46 av 51; dvs. 90%), medan nokre få går til Helse Bergen og Helse Stavanger.

Er det store skilnader når vi ser på kommunenivået?

Datsett: Medisinske akutte korttidsinnleggingar (0-2 døgn, medisinske DRG)

Kilde: NPR/SSB NB! Alle rater er rekna om til 1-årsrate.

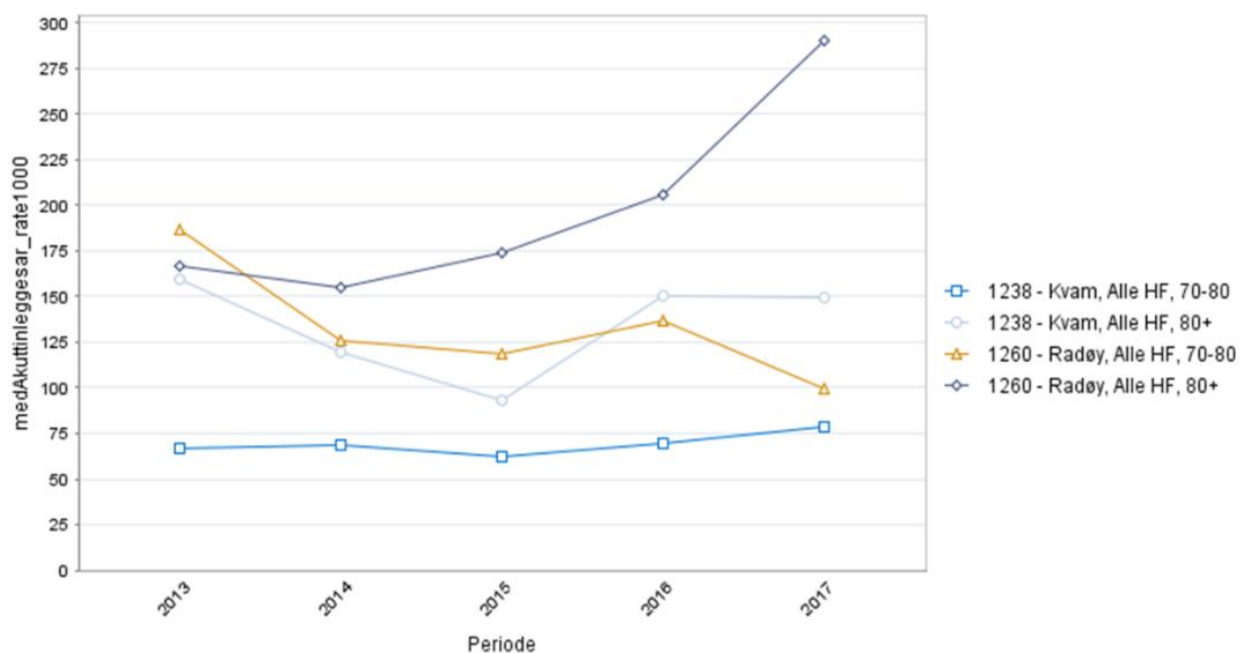
GeoOmr: Kommune Periode: År HF: Alle HF alder: alle Måltall: medAkuttinleggesar_rate1000

Vi har valt fire ulike kommunar i Hordaland, og ser her markerte skilnader mellom Radøy kommune nord for Bergen og Kvam kommune aust for Bergen.

Korleis er dette i høve dei eldste pasientgruppene?

Vi veit at behovet for helsehjelp aukar når folk passerar 80-årsalderen. Over denne alderen kan det også vere særleg belastande med hyppige og korte omskifte i miljøet rundt pasienten.

Her ser vi på kommunane Radøy og Kvam. Det er ein klar auke i korttidsinnleggingar for dei eldste pasientane (over 80 år) frå Radøy, medan det er motsett utvikling for aldersgruppa under (mellom 70 og 80 år). Kvam kommune er meir prega av stabilitet. Det er difor naturleg i samhandlingsarbeidet å reflektere vidare saman med desse kommunane kvifor det er såpass store skilnader mellom kommunar.

Ein kan også sjå på ulike **Kostratal** for dei aktuelle kommunane. Desse finn ein også i Samhandlingsbarometeret

